

наприклад, побутова помста, за наймом та інші. Їх встановлення за конкретним складом враховується для кримінологічної характеристики особистості злочинця та індивідуалізації покарання.

Козаченко Т.П., курсант НАВС

РОЗВИТОК КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА В 30-Х РОКАХ

Для розвитку кримінального права 30-х років характерним були жорсткі заходи покарання. В цьому ракурсі перш за все слід назвати постанову ЦВК і РНК СРСР від 7 серпня 1932 року "Про охорону майна державних підприємств колгоспів та кооперації і зміцнення суспільної (соціалістичної) власності", яка увійшла в історію кримінального законодавства як Закон від 7 серпня 1932 року. Його було прийнято за ініціативою Сталіна. Юридична преса того часу, називаючи цей закон історичним, цитувала слова Л. Кагановича про те, що "такі закони живуть десятки і сотні років". Закон від 7 серпня 1932 року розглядав будь-якого злочинця, який посягав на громадську власність, ворогом народу, а боротьбу з такими злочинами оголошував головним обов'язком кожного громадянина.

Відповідно до цього законодавчого акта розкрадання соціалістичної (державної і колгоспно-кооперативної) власності каралося розстрілом, а за "пом'якшуючих обставин" – позбавленням волі на термін не менше 10 років з конфіскацією всього майна. До таких злочинців не могла застосовуватися амністія. За жменю зерна, принесеного з поля голодуючій сім'ї, колгоспник діставав термін у концтаборах.

В ряді районів України справа дійшла до того, що Закон від 7 серпня 1932 року застосовувався навіть у випадках зрізання колосків одноосібниками на власному полі. У народі цей драконівський акт охрестили "законом про п'ять колосків". Широка практика застосування цього закону потягнула за собою

різкий ріст кількості засуджених. Тільки за неповні п'ять місяців після його прийняття було засуджено 54645 чоловік, з них 2110 – до найвищої міри покарання.

Закон від 7 серпня 1932 року встановлював кримінальну відповідальність не тільки за розкрадання соціалістичної власності, а й за анти колгоспну агітацію, насильство та загрозу насильства щодо колгоспників. Міра покарання – позбавлення волі терміном від 5 до 10 років.

Ряд нормативних актів було спрямовано на боротьбу з господарськими злочинами, приватногосподарською діяльністю та спекуляцією. Так, постановою ВУЦВК і РНК УСРР від 14 лютого 1930 року в КК УСРР була внесена ст. 153-3, яка встановлювала кримінальну відповідальність за масовий або систематичний випуск промисловими підприємствами недоброякісних виробів. Постановою ВУЦВК і РНК УСРР від 25 грудня 1932 року вносилися зміни в ст. 127 КК УСРР, яка передбачала покарання за спекуляцію. За новою редакцією цієї статті спекуляція каралась позбавленням волі на термін не менше 5 років з конфіскацією всього або частини майна.

На підставі союзного Закону від 8 червня 1934 року ВУЦВК і РНК 20 липня 1934 року прийняли постанову про доповнення КК УСРР рядом статей про зраду Батьківщині. Цю постанову було повністю включено до КК УСРР.

Саме в ці роки в галузі кримінального і кримінально-процесуального права відбулися серйозні деформації, які повністю зруйнували гарантії прав особистості в кримінальному судочинстві.